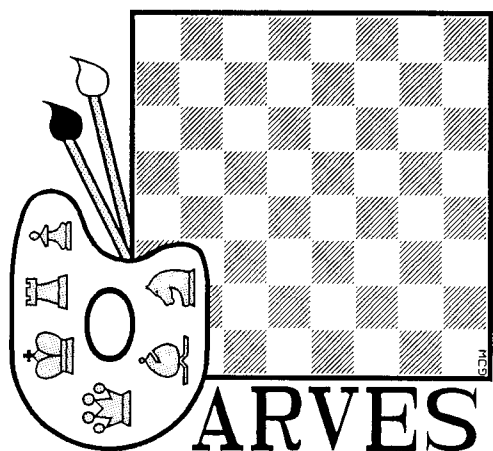

EBUR

Orgaan van de

ALEXANDER RUEB VERENIGING

voor Schaaakeindspelstudie

Kwartaalschrift, 9e jaargang, nummer 3, september 1997

Redactioneel

door Harold van der Heijden

Hadden we de vorige keer een heus dikte-record (van ons clubblad, wel te verstaan!), dit keer moeten we het met heel wat minder doen. Of een en ander statistisch significant gecorrigeerd is met andere record-waarnemingen uit De Bilt, is niet onderzocht. Vermoedelijk heeft geen enkel ARVES-lid, luierend op het strand, ter terras, of in de hangmat maar ook een moment gedacht aan uw naar kopij hunkerende redactie.

Trouwens mijn verhuizing naar het oosten des lands heeft mijn eigen aandacht ook lichtelijk afgeleid van eindspelstudies. Alhoewel? Deventer is een stad met een heuse traditie op het gebied van studies! Min of meer bekende studie-componisten die enige tijd in Deventer of directe omgeving woonden zijn Kloosterboer, Korteling, Rawie (overigens ook erkend 'Bosch schaakprominent') en natuurlijk De Feijter. Die runde jarenlang vanuit deze stad de eindspelstudie-rubriek in het *Tijdschrift* en ook in het *Deventer Dagblad*. Trouwens, de studie die Harm Benak onder nummer 15 in (Un)solved Mysteries in *EBUR* 1995/1 opvoerde, trof ik recent aan in een oud krantenknipsel uit het *Deventer Dagblad* van 2-1-1941. De hoofdvariant is daar 1...♖b6.

Op het vorige nummer zijn nog enkele reacties van oplettende leden binnengekomen. De Boer en Mees lieten me weten dat de studie van Eaton in mijn redactioneel op de eerste zet nog wel correct is. De zet 1.0-0-0+ 'is wel zo simpel', maar niet toegestaan! De zwarte koning kan namelijk nooit op g1 zijn gekomen zonder dat de witte koning een zet gedaan heeft.

Mees, op zijn beurt, wordt gecorrigeerd door een nieuw ARVES-lid (welkom!), Dhr. Izaks uit Voorhout. Het betreft de studie van Bondarenko waarover Mees in zijn rubriek Herhalings oefeningen 4 in *EBUR*/2 van dit jaar, schreef dat Harm Benak met 6...♙a6 een weerlegging zou hebben gevonden. Dhr. Izaks komt met een lange variant, waarvan vooral het plan niet eenvoudig te weerleggen lijkt: 7.c5! h3 8.♙f1 h2 9.♙g2 h1♖+ 10.♙xh1 ♜xh1+ 11.♜e2 ♜h7 12.♜d3 ♜a4 (12...♜xc5+ 13.♜xc3 ♙a6 14.♜b3 ♜c5+ 15.♜a3 ♙a6 16.c3) 13.♜xc3 ♜a5 14.♜b3 ♜xc5+ 15.♜a3 ♙a6 16.c4 ♜h3 17.♜b8 ♜xf3+ 18.♜b3 en wit. De studie is dus toch correct.

Ook is er iets mis in het artikel van Husák en Vlasák. Ik had zelf al na publicatie een probleem opgemerkt, en ontving

vergelijkbare opmerkingen van verschillende lezers. De reactie van Timothy Whitworth: 'In their article on Van Reek's *Chessmen* (*EBUR* 1997/2), Husák and Vlasák quote a study by Gulyaev. Although the solution they print appears as the main line in Van Reek's book, it is actually a subsidiary line. The point of the study lies in the twin variations 6...♙b3 7.♜b6 and 6...♙b3 7.♜g5: the knight and the bishop obstruct each other in turn on the same square. Mark Liburkin described the theme in this way when he awarded the study its prize in the 1947 tourney of *Shakhmaty v SSSR*. The move 6...b1♙ introduces a third variation and allows White a choice of continuations: either 7.♜b6 or 7.♜g5 leads to mate in three more moves. This dual has been known for years and does little damage. The question to ask about a dual is whether it gives rise to a solution which bypasses the composer's idea. This dual does not. For a full account of this study, see No. 20 in my Gulyaev-Grin collection (*ARVES* 1991).

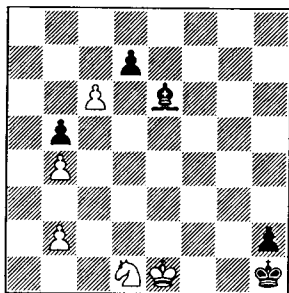
Kopij voor het volgende nummer graag inleveren voor:

1 december 1997

(Un)solved mysteries

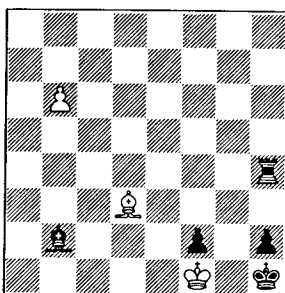
door Harm Benak

A. Perna (*Casopis*#349, 1923)

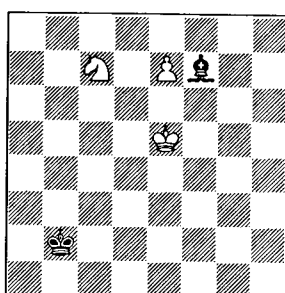
31) Wit speelt en wint.

J. Hasek (*Casopis*#347, 1923)

31) Wit speelt en wint.

V. Kosek (*Casopis*#439, 1924)

33) Wit speelt en wint.

Dit mysterie bleek wel heel gemakkelijk te zijn. Na 1.♖f2 stuurt wit zijn paard richting g3 en hij wint wel (en op vele manieren, zoals oplosser Z. Weger terecht opmerkt). Een voorbeeld: 1.♖f2 d5 2.♘c3 ♙g4 3.♗xd5 ♙f3 4.♘c3 en 6.♘g3 mat. Dit mysterie is zo gemakkelijk dat ik me afvraag of de componist dit wel bedoeld heeft.

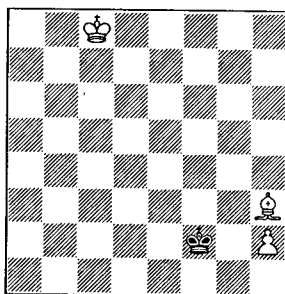
Dat was dus niet al te lastig, maar voor het volgende mysterie moest er heel wat subtieler gemanoeuvreerd worden.

1.♙a6! ♚h7 2.♙e2! ♚f7 (2...♚h3 3.b7 ♙e5 4.♙c4 winst) 3.♙g4! Dit dreigt 4.♙e6 en uit. Zwart heeft drie torenzetten om dat tegen te gaan:
a) 3...♚f6 4.♙c8 ♚xb6 5.♙f5! ♚b4 6.♙h3 winst.
b) 3...♚f8 4.♙d7 ♚f6 5.♙h3! ♚g6 6.♙f5 winst.
c) 3...♚f4 4.♙h3 winst.

Z. Weger wees erop dat er een dual in variant c) zit; ipv. 4.♙h3 kan 4.♙c8 ook. Ikzelf vond ook een dual; in variant b) kan ipv. 5.♙h3! ook 5.♙c8 gespeeld worden. Geen perfecte, maar toch een leuke studie.

Dan nu de nieuwe mysteries. Beide zien er niet al te moeilijk uit.

J. Vancura (*28 Rijen*, 1924)

34) Wit speelt en wint.

Veel succes bij het oplossen van deze mysteries, en vergeet niet de oplossing voor de deadline op te sturen naar:

Harm Benak
Rozemarijntuin 67
2353 PC Leiderdorp.

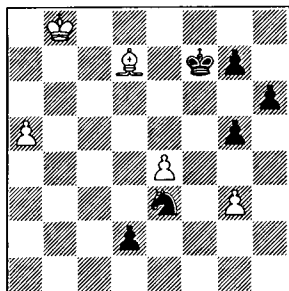
Classic Cooking

by Jürgen Fleck

This collection contains a handful of well-known studies that must have been reprinted thousands of times. Unfortunately this is no insurance against unsoundness.

Gia Nadareishvili

Drosha 1965, 1st Prize (Correction)

1) White to play wins

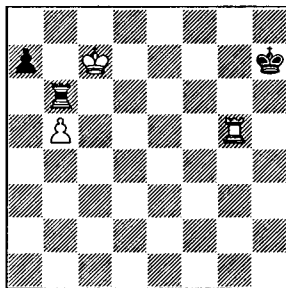
The looks simple at first sight, because after 1.♔a4 there is no way to stop the a-pawn, but 1...♙g4! starts a most surprising counterplay: 2.a6 ♖g6! 3.a7 ♗h5 4.a8♖ g6 followed by 5...d1♗ and stalemate. White counters with 2.♙d1! ♙f2 3.♙b3+ ♖g6 (moving the bishop from a4 to b3 with gain of time, but to what end?) and now the intended solution runs 4.a6 ♙g4 5.a7 ♗h5 6.a8♖! g6 7.♙a1 (aha!) and wins. Unfortunately there is the cook 4.e5. Now trying to implement the thematic stalemate fails miserably: 4...♙g4 5.e6 ♗h5 6.e7 g6

7.e8♙! and mate next move. Therefore 4...♙d3 5.♖c7! (but not 5.a6 ♙b4 6.a7 ♙c6+ 7.♖c7 ♙xa7 8.♖d7 ♙b5 9.e6 ♖f6 10.e7 ♙c7 draw) ♙c5 (5...♙xe5 6.a6 ♙g4 7.a7 ♗h5 8.a8♖ g6 9.♗h1+) 6.♙c2+ ♖f7 7.♖c6 ♙a6 8.♖d6 and White queens his e-pawn.

A very typical case! The original version of this study, which had pawns d3/g2 instead of the pawn e4, was cooked by an alert reader of the Latvian magazine *Sahs*, when the award was reprinted (the cook is 6.a8♖ g6 7.♗e4 d1♗ 8.♙f7). The correction, which, of course, was never subject to public scrutiny, superficially removed the problem, but the nature of the position changed drastically: the innocent pawn d3 turned into a beast on e4.

Zvi Cahane

Israel Ring Tourney 1963-65, Prize

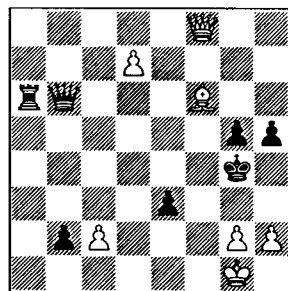
2) White to play wins

A fine manoeuvre in a most natural position: 1.♙d5! ♖g7 2.♙d7+ ♖f8 3.♙d8+ ♖e7 4.♙b8! ♙d6! and now the neat trick 5.♙a8 ♙d5 6.♙xa7 ♙xb5 7.♖c6+ was intended. However, White's positional advantage is so overwhelming, that there must be other ways of winning. 5.♙b7 a5 (5...a6 b6) 6.♙b8! is particularly convincing. The white pawn edges forward, while the Black a-pawn does not provide even a trace of counterplay.

A little serial with 3 episodes (but no happy end):

Jan Rusinek

Szachy 1971, 1st/2nd Prize

3a) White to play wins

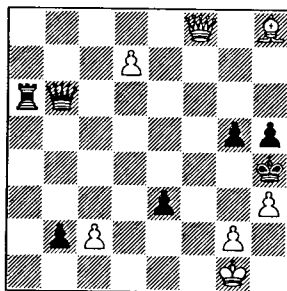
A well known study with a dramatic solution and a bunch of mutual sacrifices: 1.h3+ ♗h4, and now 2.♙e5 e2+ 3.♗h2 ♗g1+! 4.♗xg1 ♙a1+ 5.♗h2 ♙h1+! 5.♗xh1 e1♗+ 6.♗f1! (6.♗h2? ♗xe5+) ♗xf1+ 7.♗h2

♙f2 8.d8♖ ♖g1+! 9.♔xg1 b1♖+ 10.♖d1! (10.♔h2 ♖g1+ and stalemate) ♖xd1+ 11.♔h2 was intended. This is obviously cooked by 2.♔xg5+ ♔xg5 3.d8♖+ with a simple, though long winding, win: 3...♖xd8 4.♖xd8+ ♔f6 5.h4+ ♔g6 6.♖g8+ ♔h6 (6...♔f5 7.♖g5+ and 8.♖b5) 7.♖g5+ ♔h7 8.♖xh5+ ♔g7 9.♖g5+ ♔f7 (9...♔h7 10.♖xf6 b1♖+ 11.♖f1) 10.♖d5+ ♔g6 (10...♔e6 11.♖b7+ ♔e7 12.♖b3+ and 13.♔f1) 11.♖e4+ and White wins. One really wonders how *Szachy's* solvers could fail to notice this.

Some ten years later someone probably found this, and Rusinek set to a correction. A lesser mind (like me, for instance) would simply add a bPh6 and leave it at that, but Rusinek was more ambitious:

Jan Rusinek

Studium Szachowe w Polsce
1983

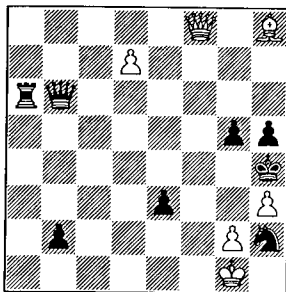

3b) White to play wins

The intended solution is 1.♔e5 etc., but now there is 1.g3+ ♔xh3 2.♖f5+ g4 3.♖xh5+ ♔xg3 4.♔e5+ ♔f3 5.♖f5+ ♔e2

6.♖d3+ ♔f3 7.♖d5+ ♔e2 8.♔g2! (but not 8.♔xb2 ♖d6! 9.d8♖ ♖g3+ 10.♖g2+ ♖f2+! 11.♖xf2+ exf2+ 12.♔h2 ♔h6+ 13.♔g3 ♔h3+ 14.♔xg4 f1♖ draw) and wins. So Rusinek gave it another try:

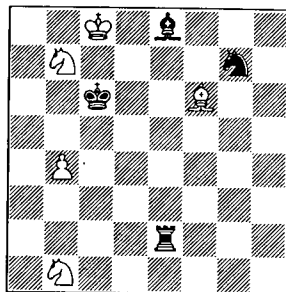
Jan Rusinek / A. Iwanow
Problemista 1988

3c) White to play wins

Adding a knight on h2 is not exactly an artistic way of dealing with this elegant study, and, whoops, what happened to the wPc2? Now after 1.♔e5 e2+ 2.♔h2 ♖g1+ 3.♔xg1 Black has 3...b1♖+ (instead of the intended 3...♔a1+) 4.♔h2 ♖h1+ 5.♔xh1 e1♖+ 6.♖f1 ♖xf1+ 7.♔h2 ♖xg2+ 8.♔xg2 ♔a2+ followed by 9...♔d2 (pointed out by Dirk Augustin in 32er 1996).

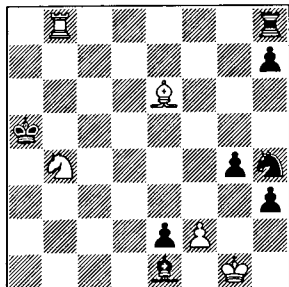
Jan Rusinek
Ceskoslovensky Sach 1972,
1st HM

4) White to play wins

Another of Rusinek's brilliant achievements. In my opinion the study is a little underrated, but Kasparian ennobled it by selecting it for his *Remarkable Studies*: A mate with 3 self-blocks: 1.♔c3 (1.♔xg7? ♔e7) ♔d7+ 2.♔b8 ♔e8+ 3.♔a7, and now 3...♔f5 4.b5+ ♔c7 5.♔d5+ ♔c8 6.♔b6+ ♔c7 7.♔d8+ ♔xd8 8.♔d5+ ♔c8 9.♔d6+ ♔xd6 10.♔e7+ ♔c7 11.b6 mate was intended, but 3...♔c7 4.♔xg7 ♔c6 draws!

Jan Rusinek
Szachy 1975, 1st Prize (Cor-
rection)

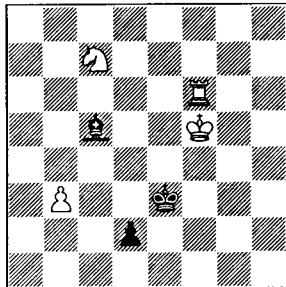

5) White to play draws

The intended solution is 1.♖c6+ ♜a4 2.♙xg4 ♜g8! 3.♜xg8 ♙xf2+! 4.♙xf2 e1♙+! 5.♙xe1 h2 6.♙d1+ ♖b5 and now 7.♙a4+, when the merry-go-round turns clock-wise after 7...♙c5 8.♜g5+ ♖b6 9.♜b5+ ♖c7 10.♜b7+ ♖d6 11.♜d7+ ♖c5 12.♜d5+ ♖b6 13.♜b5+ and anticlock-wise after 7...♖b6 8.♜b8+ ♖c5 9.♜b5+ ♖d6 10.♜d5+ ♖c7 11.♜d7+ ♖b6 12.♜b7+ ♖c5 13.♜b5+. Unfortunately there is a simple alternative draw: 7.♙d4+ ♖c5 8.♙f3 ♙xf3+ 9.♙xf3 h1♙+ 10.♙f2 (intending ♜g8-d8-d4 or ♜g8-g4-d4) h5 11.♜g2 followed by ♜g2-h2-h4-d4 with a rock-solid fortress. Did really no-one consider this before?

The following excellent study, which was highest rated in the 16th Championship of the USSR for Composition _1981-82, fell a victim to the database.

Yuri Bazlov
Chervony Girnik 1981,
1st/3rd Prize

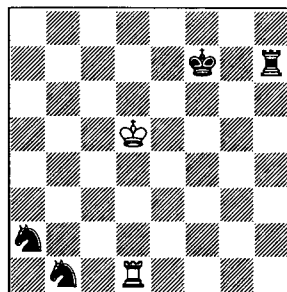

6) White to play draws

Intended solution: 1.b4! ♙d4 2.♙d5+ ♖d3! (2...♙f3 3.♙c3) 3.♙f4+ ♖c4 4.♜c6+ ♖b5! 5.♜d6! d1♙ 6.♙e4 ♖c4 7.♜c6+ ♖xb4 8.♜c1! ♙g4 9.♜c4+! ♙xc4 with a most beautiful stalemate. The study's soundness hinges on 1...d1♙ 2.bxc5 ♙f3+ 3.♙e5 ♙g3+ 4.♙d5 ♙xc7 5.c6. The composer can hardly be blamed for assuming this to be a draw. One sample line is 5...♙c8 6.♜f1 ♖d3 (please note, that even if the queen succeeded in picking up the stray rook, the game would still be a typical c-pawn-vs-queen draw) 7.♜d1+ ♖c3 8.♜c1+ ♖b4 9.♜b1+ ♖a5 10.♜a1+ ♖b6 11.♜b1+ ♖c7 12.♜b7+ ♖d8 13.♜d7+ ♖e8 14.♜b7 and Black hasn't achieved much. However, the database mercilessly points out that Black can cause enough disorder in White's camp to prevent him from swinging his rook to the first rank: 5...♙d8+ 6.♜d6 ♙a5+ 7.♙e6 ♙c7 8.♙d5 (8.♙e5 ♙e7+) ♖d3 9.♙c5+

♙c3 10.♜d5 (10.♜d7 ♙a5+ 11.♙d6 ♙b4+ amounts to the same, while 10.♜d1 comes too late: 10...♙a5+) ♙b8 11.♜d7 ♙b4+ 12.♙d5 ♙c4+ (up to now all Black moves were strictly unique) 13.♙d6 ♖b4 14.c7 ♖b5 with a "book win". Fortunately the study can be saved by starting with a white knight on f4.

Leonid Topko
Shakhmaty v SSSR 1982,
1st/2nd Prize

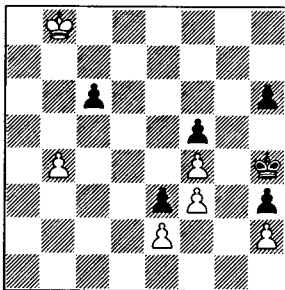

7) White to play draws

The intended solution is 1.♙c6 ♖b4+ (1...♜h6+ 2.♙c7 ♖ac3 3.♜d7+ draw) 2.♙c5 ♖a6+ 3.♖b6 ♜h6+ 4.♙a5 ♖a3 (4...♖c3 5.♜d6 ♙xd6 stalemate) 5.♜c1 ♙e7 6.♙a4 ♜h3 7.♙a5 ♖b8 8.♖b4 ♖d6 9.♜c3 ♖c6+ 10.♙a4 ♙xc3 stalemate, echoing the one after 4...♖c3. A lot of studies with this material are unsound (it seems that two knights create too much confusion), but Kyriakos Frangoulis from Greece kept his cool: 5...♖b8 6.♜c7+ ♖g6 7.♙a4 (7.♜c3 ♖b1 8.♜b3 ♖c6+ 9.♙b6 ♖d2 10.♜d3 ♖c4+) ♜h3 8.♜b7 ♖c2 (the move overlooked by

the composer) 9.♖xb8 ♖a3+ and Black wins.

V. Balanovsky
Shakhmaty v SSSR 1985,
 14th Thematic Tourney, 3rd
 Prize

8) White to play wins

This pawn ending with its stunning key was often reprinted: 1.♖a8!! ♖h5 2.♖a7 ♖h4 3.♖a6 ♖h5 4.♖a5 ♖h4 5.♖a4 (reciprocal zugzwang) ♖h5 (5...h5 6.♖a5!) 6.♖b3 ♖h4 (6...c5 7.b5 c4+ 8.♖c3 ♖h4 9.b6 h5 10.♖d4 c3 11.b7 c2 12.b8♖ c1♖ 13.♖d8 mate) 7.♖c3 h5 8.♖d3 c5 9.♖xe3 c4 10.♖d2 c3+ 11.♖c1 c2 12.e4 and wins. Obviously everybody was under the impression, that Black must restrict himself to playing ♖h4-h5-h4 forever in order to keep alive his threat of self-immuration, until someone discovered 2...♖g6! 3.♖a6 c5, when 4.b5 c4 leads to a simple draw (with his king on h4 Black

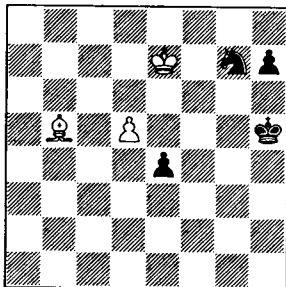
would finally be mated by 14.♖g4 after mutual pawn promotion), while after 4.bxc5 ♖h5 it turns out that Black has plenty of time to sneak into his stalemate castle: 5.c6 ♖h4 6.c7 h5 7.c8♖ stalemate. This was mentioned in *Schach-Report* xii1996, but the magazine failed to name the attentive reader.

To be continued.

Het Beste van Teletekst BRTN (2de semester 1996).

door F.Joseph

E. Pogojants
Sjachmatnaja Moskwa 1964 -
 1e prijs

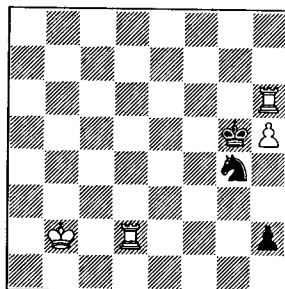

1) Wit speelt en wint.

1.♖f6! ♖h6 2.d6 ♖e8+!
 3.♖xe8 e3 4.d7! e2 (4.♖b5? e2
 5.♖xe2 pat) 5.d8♖! (5.d8♖?
 e1♖ en remise) e1D 6.♖f7+
 ♖h5 7.♖e5+ ♖h4 (♖h6?
 8.♖g4#) 8.♖f3+ en 9.♖xe1
 wint.

Ook 5...e1♖ helpt niet: 6.♖c6!
 en mat na 7.♖e7 en 8.♖g8#!
 Met weinig materiaal is er wat
 moois te zien; klein maar fijn...

F. Prokop
Shakmaty 1929

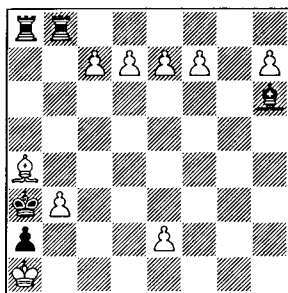

2) Wit speelt en wint.

1.♖g6+! ♖xh5 2.♖xg4! h1D
 3.♖g7 ♖h6 (Nu kan de zwarte

dame niet weg met schaak en mag niet weg wegens ♖h2#) 4.♖g2 ♖e1 5.♖ge2 ♖f1 6.♖h2 ♖g5/6 7.♖dg2+ ♖f4 8.♖f2+ Twee torens tegen dame is meestal remise, behalve zoals oa. hier...

G.A. Nadareishvili
Tidskrift for Schack 1969 - 4e prijs

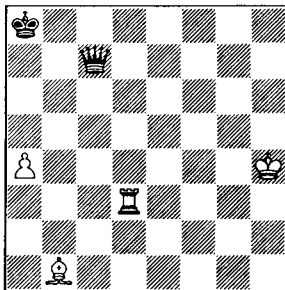

3) Wit speelt en wint.

1.e8♖! (belet ♖g7#) ♖xe8 2.dxe8♖! (niet fxe8P? ♖g7+! 3.♖xg7 ♖f8!) ♖xe8 3.fxe8♖ ♖d2 (♖e3? 4.h8♖! wint) 4.c8♖ (c8♖? ♖c3+ 5.♖xc3 pat) ♖e3 5.h8♖! wint (h8♖? ♖d4+ 6.♖xd4 weer pat!)

Vijf schitterende minorpronoties, de eerste drie (telkens een paard!) om mat en de laatste twee (toren en loper!) om pat te vermijden!

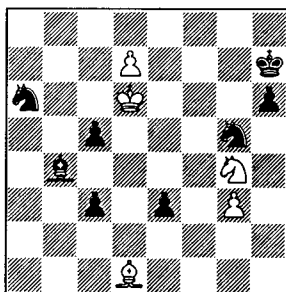
G.M. Kasparjan
Magyar Sakkelet 1964 - 1e prijs

4) Wit maakt remise.

1.♖g4! ♖c8+ 2.♖f3 ♖b7+ (valt de witte loper met schaak aan!) 3.♖d5!! (de schitterende pointe!) ♖b1 (♖xd5 4.♖e4 en remise) 5.♖a5 en 6.♖b5+ en na verplichte dame- torenruil is het weer remise..!

G. van Breukelen
Schakend Nederland 1990

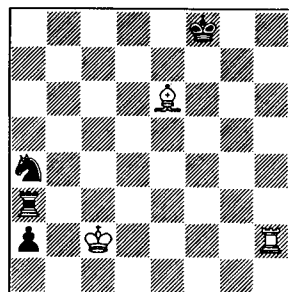

5) Wit aan zet wint.

De befaamde "Tractor-studie".

1.♖f6+ ♖g7 2.♖h5+ ♖g6 3.♖c2+ ♖xh5 4.d8♖!! ♖f7+ 5.♖e6 ♖xd8+ 6.♖f5 e2 7.♖e4 e1P 8.♖d5!! c2 9.♖c4 c1P 10.♖b5 ♖c7 11.♖a4 ♖e2 12.♖d1 ♖f3 13.♖xe2.

M.Liburkin
Schachmaty Listok 1928

6) Wit maakt remise.

1.♖h8! ♖g7 (♖e7? 2.♖xa2 remise) 2.♖g8+ ♖h7 3.♖xa2 ♖xa2+ 4.♖b1! ♖c3+ (♖b2+ 5.♖a1! ♖xg8 pat!) 5.♖c1 ♖a1+ (na ♖xg8 weer pat) 6.♖b2 ♖b1+ 7.♖a3 ♖a1+ (♖xg8 is het derde pat!) 8.♖b2 en remise. Na 3...♖a2+ schijnt de witte toren verloren, maar zwart kan hem niet slaan zonder de zijne te verliezen! Wit redt zich met pat of eeuwig schaak!

The Rinck-Kubbel match (part 3)

by Alain Pallier

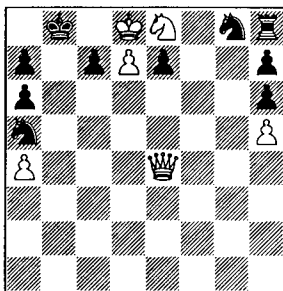
1928 is a great year for Kubbel: for the first time, he gets ahead of Rinck in a tourney of studies. Kubbel is at his peak in the mid-twenties, he dominates in the soviet tourneys but he still lacks a first prize in a great international tourney abroad. The list of First Prizes awarded to Kubbel's studies is impressive:

Chakhmaty 1924, *Chakhmaty* I 1925, *Chakhmaty* II 1925, 64 1925, All-Union Chess Section ty 1925-6 (after the disqualification of 1st Prize by Havel), *Bakinsky Rabochy* (Bakou's Worker) 1927-8, *Molot* (the hammer) 1928, *Pravda* 1928, and a lesser known tourney: *Moravsko-Slezski Denik* 1927.

The *Magyar Sakkvilag* tourney was then relatively new since it was organised since 1925 (Mattison was the first winner of the tourney). As usual Rinck (first prize with Herbstmann in the 1927 tourney) was among the participants with two studies.

The Kubbel study that won first prize is one of the most original he ever composed:

L.Kubbel
Magyar Sakkelet 1928
1st Prize

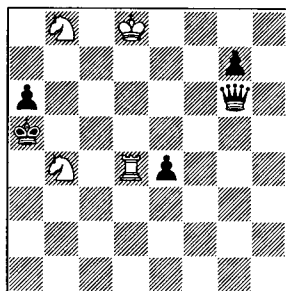

1) White to play and win

1. ♖a8+!! (1... ♜b7+ 2. ♖xb7 ♜xb7 was threatened) 1... ♜xa8 2. ♜xc7! (2... ♜c8? ♜f6! 3. d8 ♖ ♜xe8 and Black wins) 2... ♜b7 3. d8 ♖+! ♜xd8 4. ♜c8! (With the threat 5. ♜e7 mate) 4... ♜e6 5. a5 ♜f6 6. stalemate

In 1928, Rinck mainly composed 3 minor pieces vs Queen studies; at the end of the year he began composing ♜+2 minor pieces vs Queen studies:

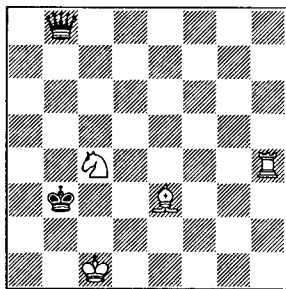
H.Rinck
Magyar Sakkilag 1928
2nd Prize

2) White to play and win

1. ♜4c6+ ♜b5 2. ♜b4+ ♜c5 3. ♜d7+ ♜d6! 4. ♜e7! ♖g1 5. ♜c4 ♜e6 6. ♜e8! ♖d1 7. ♜c6+ ♖d6 8. ♜f8+! ♜e5 9. ♜g6+ ♜e6 10. ♜f4+ ♜e5 11. ♜7g6+ and wins

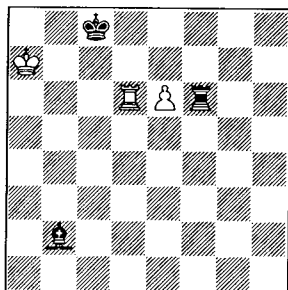
H.Rinck
Magyar Sakkvilag 1928
3/4 Prize

3) White to play and win

1.♖a5+ ♔c3! 2.♜b4!!
(2...♜xb4 3.♙d2+; 2...♜xb4
3.♙c6+) 2...♜g8 3.♜b3+!
♜xb3 4.♙d2+ and wins

L.Kubbel
Magyar Sakkvilág 1928
3/4 Prize

4) White to play and draw

Another miniature study, also with a miniature solution!

1.e7

a) 1...♜xd6 2.e8♜+ ♔c7
(2...♜d8 3.♜c6 mate) 3.♜b8+
wins

b) 1...♙d4+ 2.♜xd4 ♜e6
3.♜d8+ ♔c7 4.e8♜!! (And not
4.e8♜+? ♙a6+! 5.♜xa6 stale-
mate)

c) 1...♜c7 2.e8♙+!! (2.e8♜?
♙d4+! 3.♜xd4 ♙a6+ 4.♜xa6
stalemate.)

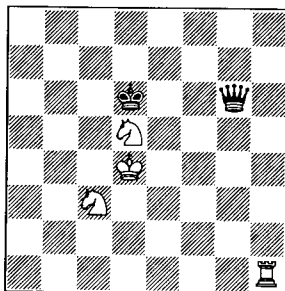
Two minor promotions with 6
men only!

* Initially 2/3 Prize but the other
study that shared the honour (by
S.S. Levman) was disqualified.

The same year Rinck tried his
luck in a soviet tourney judged
by V.M.PlatoV. In Kubbel's

country, he succeeded in getting
ahead of the Leningrad com-
poser. T.B.Gorgiev was the win-
ner of 1st Prize:

H.Rinck
64 II 2nd Prize

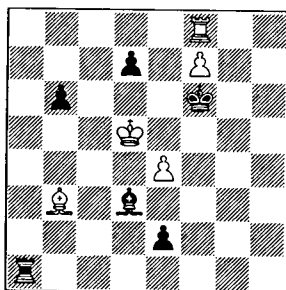

5) White to play and win

1.♙e4+ ♔d7 2.♙e6+ ♔d6
3.♙a1! ♜c2 4.♙a6+ ♜c6+
5.♙e8+ ♔d7 6.♙df6+ and wins
Had V.M.PlatoV been aware of
the *Magyar Sakkelet* study by
the same author, would he have
rewarded this study?

L.Kubbel had to share 3/4 Prize
with T.B.Gorgiev, the revelation
of the tourney:

L.Kubbel 64 II 3/4 Prize

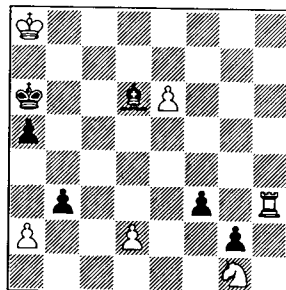
6) White to play and draw

1.♜g8 ♔xf7 2.♜e5+! ♜e7
3.♜g7+ ♔d8 (Any other move
allows White to give perpetual
check.) 4.♜d6 ♙c4! (Black can
now organize a counter-attack.)
5.♙xc4 ♜d1+ 6.♙d5 ♜xd5+!
7.exd5 (What now? Black
seems able to interpose the
Queen that is to be promoted
with a winning pawn ending.)
7...e1♜ 8.♜g8+ ♜e8 9.♙h8!!
(Zugzwang) 9...♜xh8 stale-
mate

Black can refuse the capture but
after 9...b5 10.♜xc8+! ♜xc8
11.♜c5 White draws.

Kubbel had already used the
same manoeuvre in a previous
study:

L.Kubbel
Moravsko-Slezski Denik 1927
1st Prize

7) White to play and draw

1.e7! ♙xe7 2.a4! ♙c5 3.d4!
♙xd4 4.♜xf3 b2 (4...Bxgl
5.♜g3! b2 6.♜g6+ ♙b6 7.♜g7
b1/g1♜ 8.♙a7 ♙xa7 stalemate)
5.♜b3 ♙xg1 6.♜xb2 ♙f2
7.♜xf2 g1♜ 8.♜f6+ ♜b6
9.♙d6!! ♜xd6 stalemate
(to be continued)

Het nieuwe promotienummer van *EBUR*

door Hans Buijs en Rolf Hendriks

In de voorjaarsvergadering van ARVES kwam het nieuwe promotienummer van *EBUR* al even ter sprake. Inmiddels hebben we er nog eens over gesproken met Harold van der Heijden en ook zelf onze gedachten wat verder aangescherpt. We zullen ze presenteren in dit artikel, om de leden van ARVES aan te moedigen bijdragen te leveren.

Een promotienummer heeft drie aspecten waarover je van te voren moet hebben nagedacht. Dat zijn de doelgroep, de vormgeving en de inhoud. Wat de doelgroep betreft denken we aan clubschakers en ervaren huisschakers. Dus geen beginners op schaakgebied. De vormgeving kan het beste overeenkomen met die van *EBUR*. Dat wil zeggen één katern (in principe 28 redactionele pagina's) in de ons vertrouwde opmaak. Het lijkt ons wenselijk de inhoud van de bijdragen op elkaar af te stemmen, om een zo volledig mogelijk beeld te geven van de wondere wereld van de schaakstudie. Daarbij kan worden gedacht aan de ontwikkeling van scholen en stijlen, of aan materiaalverhoudingen. Maar het is afwisselender en aantrekkelijker, wanneer de verschillende manieren om met

studies om te gaan als uitgangspunt worden genomen. De inspiratie voor deze aanpak hebben we overigens opgedaan bij Roycroft, in het onvolprezen *Test Tube Chess*.

Zo zijn we aan acht hoofdstukjes gekomen, met de volgende strekking. Allereerst moet het begrip schaakstudie nader worden bepaald. Waarin onderscheidt een studie zich van enerzijds een partij en anderzijds een probleem? Het tweede stuk behelst de geschiedenis van de studie. Het derde stuk legt verband tussen het eindspel en de praktijk van de schaakpartij. Dramatische voorbeelden van gemiste kansen en zo. In het vierde stuk komt de studie als puzzel aan bod. Hoe los je zoiets eigenlijk op? Zijn er tips te geven? Het vijfde stuk behandelt de analytische aspecten van de studie. Systematisch onderzoek naar een bepaald type stelling of een bepaalde materiaalverhouding kan hier een plaats vinden. Het zesde stuk laat zien hoe een studie wordt gekomponneerd. In het zevende stuk wordt duidelijk dat studies lang niet altijd kloppen, maar wel kunnen worden verbeterd. Het achtste stuk tenslotte houdt zich bezig met het beoordelen van studies. Hier kan iets

worden verteld over toernooien en over de criteria die bij het vaststellen van een rangorde een rol spelen.

Als dit alles in één katern moet worden ondergebracht, zijn de onderdelen dus beperkt in omvang. Voor de leesbaarheid is het beter een of twee voorbeelden diepgaand te behandelen dan een grote hoeveelheid stellingen te geven met summier en/of technisch commentaar.

Wat verwachten we nu van de lezers? Om te beginnen opmerkingen over de onderwerpen die we hebben uitgekozen en hun volgorde. En dan natuurlijk bijdragen aan de invulling van bovengenoemd schema. Bij het samenstellen van deze verlanglijst hebben we met een half oog gekeken naar het vorige promotienummer en de artikelen in de reguliere nummers van *EBUR*. We zullen dan ook zelf leden benaderen met wat meer gerichte verzoeken. Maar anderzijds willen we alle leden in staat stellen een steentje bij te dragen. Vandaar deze oproep. Reacties kunnen worden opgestuurd naar de sekretaris van ARVES. In de najaarsvergadering krijgt u een verslag over de stand van zaken.

Ledenvergadering

door Hans Buijs

Op 4 oktober zijn alle leden van harte welkom bij de najaarsvergadering van ARVES. Deze zal (traditiegetrouw, mogen we bijna zeggen) worden gehouden te Tilburg, in het Ondernemingshuis. Daar vindt ook het Fontystoernooi plaats. Het adres is Reitseplein 1. Het programma:

11:00 uur	zaal open
11:30 uur	ledenvergadering
1	Opening
2	Notulen van 12 april 1997
3	Ingekomen stukken en mededelingen
4	Statutenwijziging
5	Bestuursverkiezing
6	Beleid
7	Begroting ARVES en EG
8	Verkiezing kaskommissie
9	Boek van het Jaar
10	Rondvraag
11	Sluiting

13:30 uur begin van de ronde
in het Fontystoernooi

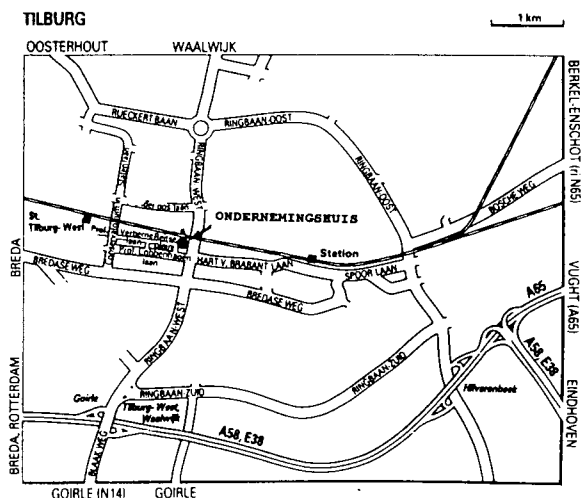
Voor wijziging van de statuten was in de vergadering van 12 april geen quorum aanwezig.

Daarom heeft het bestuur besloten deze wijziging op 4 oktober opnieuw in stemming te brengen, wanneer een gewone meerderheid van de aanwezige leden voldoende is. Ter herinnering: het bestuur stelt voor, de leeftijdsgrens van 70 jaar voor bestuursleden te schrappen. Omdat de bestuursverkiezing met dit punt samenhangt, is ook deze uitgesteld tot 4 oktober. Aftredend en herkiesbaar zijn de bestuursleden Stigter, van Oosterhout, Vandecasteele en de Boer. Tegenkandidaten kunnen worden gesteld door schriftelijke aanmelding bij het bestuur (zie onderstaand adres) door tenminste 5 leden, uiterlijk een week voor de aanvang van de vergadering.

De stukken (notulen van 12 april, gewijzigde statuten) liggen ter inzage op de vergadering en zijn bovendien opvraagbaar bij ondergetekende.

Andere zaken die aan bod zullen komen: de oplosdag in november, het promotienummer van *EBUR* en de status van donateurs.

Hans Buijs, sekretaris
Bakenbergseweg 2-A
6814 MJ Arnhem (026 351 53 78)

Pawn Promotion: Nieuws! II

door Harold van der Heijden

Nog steeds komen er bij mij reacties, commentaren en aanvullingen binnen op mijn boekje *Pawn Promotion*. Een aantal daarvan zijn mijns

inziens interessant genoeg om met u door te nemen.

Een eerder artikel met aanvullingen en correcties verscheen in *EBUR* 1996/3 (pag. 14 e.v.).

1. de geschiedenis van (minor)promotie

Zonder enige twijfel was de belangrijkste reactie die ik ontving van **Enrico Paoli** uit Italië. Sowieso vond ik het al een eer dat hij mijn boekje interessant genoeg vond om er o.m. in *L'Italia Scacchistica* een bespreking aan te wijden. Paoli stuurde me een kopie van een artikel van Adriano Chicco uit *L'Italia Scacchistica* van april

1971 met de titel: 'Ignazio Calvi'. Dat artikel beslaat maar liefst vier A4-pagina's met allerlei informatie over Calvi, helaas voor mij wel in het italiaans. Chicco, ook bekend als eindspelstudiecomponist, wordt door Paoli bij mij aanbevolen als 'the best chess historian known in the world along'. Voor zover mijn

beperkte inzicht in het italiaans dat toelaat, is het artikel inderdaad gebaseerd op zeer gedegen onderzoek. Misschien komt het nog ooit tot een engelstalige vertaling.

Enkele 'nieuwe' feiten die nu al vermelding verdienen: Ignazio Calvi werd geboren op 21-1-1797 in Reggio Emilia, als zoon van Agostino Calvi en Maria Teresa Zanoni. Hij studeerde Pharmacie tussen 1816 en 1819 in Modena, maar raakte tussen 1819 en 1821 in 'politieke' problemen (verdere details staan in het artikel, maar zijn nu nog onbegrijpelijk voor mij!). Ook daarom verhuisde hij in 1819 naar Finale, en later naar Frankrijk. Calvi overleed op 17-8-1872.

Paoli schreef me overigens ook dat *L'Italia Scacchistica* dit jaar de tweehonderdste geboortedag van Calvi viert met een thematoernooi. Inmiddels is het toernooi in volle gang, met Alain Pallier en mijzelf als arbiter (zie inzet op volgende pagina). Ik reken natuurlijk op vele ARVES-inzendingen!

Concorso studistico Memorial Ignazio Calvi International composing tourney on End game studies

L'Italia Scacchistica per celebrare il bicentenario della nascita di Ignazio Calvi (1797-1872) indice e organizza il Concorso Internazionale di composizione studi "Memorial Calvi". La soluzione deve basarsi su una "vera" promozione a Torre o Alfiere, essenziale per il tema.

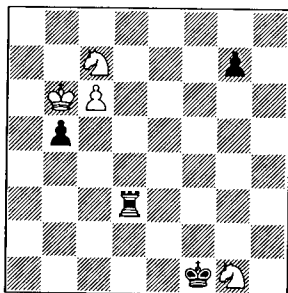
Giudici: Harold van der Heijden & Alain Pallier
Ogni compositore può partecipare con più studi. I lavori dovranno essere inviati entro il 30.11.1997 a L'Italia Scacchistica, Memorial Calvi - via Lamarmora 40 - 20122 Milano
3 Premi, 3 M.O., targhe, libri e materiale scacchistico.

L'Italia Scacchistica to celebrate the bicentenary of the birth of Ignazio Calvi (1797-1872) pioneer Composer in the field of Underpromotion in the End game Studies organizes the International Composing Tourney "Memorial Ignazio Calvi" on End game Studies showing underpromotion to Bishop or Rook: in a study to win or to draw, the play is crowned by one "real" underpromotion (or more) to Bishop or Rook.

*Judges: Harold van der Heijden & Alain Pallier
Closure date: 1997, November 30. Composers are free to submit more than one study. Please mail to L'Italia Scacchistica, Memorial Calvi Tourney - via Lamarmora 40 - 20122 Milano - Italy
3 prizes, 3 M.O., plates, books, subscription to the magazine.*

René Olthof gaf me een kopie van een rubriek van E. Winter in *King Pin* 26 (1996). Onder de titel 'A Saavedra sidelight', al referende aan het beroemde artikel van J. Selman Jr. 'Wie was Saavedra' in het *Tijdschrift* van november 1940, en Tim Krabbé's engelstalige samenvatting in *Chess Curiosities* (1985) wijst Winter op de volgende interessante kwestie: Naar aanleiding van de dood van George C. Heywood op 5 maart 1895 werd in het april-nummer van *British Chess Magazine* de onderstaande studie gepubliceerd. Heywood beschouwde dit als zijn meesterwerk op het gebied van eindspelstudies (overigens is het de enige studie die ik van hem heb in mijn database).

G.C. Heywood *British Chess Magazine*

Wit speelt en wint

1. ♖d5 ♙xd5 2. c7 ♜d6+
3. ♜xb5 ♜d5+ 4. ♜b4 ♜d4+
5. ♜b3 ♜d3+ 6. ♜c2

Door toeval werd het overlijden van zowel Heywood als Potter op dezelfde pagina van het april-nummer van *British Chess Magazine* gemeld. Bovendien was de studie van Heywood voorzien van het bijschrift:

'Suggested by an Ending from actual play between Messrs. Potter en Fenton'. Winter beredeneert dan ook scherpzinnig dat dit alles best Barbier later in dezelfde maand zou kunnen hebben aangezet tot de kiem van de Saavedra-stelling! Aan de andere kant had het dan ook voor de hand gelegen juist de studie van Heywood te gebruiken.

Joachim de Arriaga maakte me er op attent dat ik zo dom ben geweest de stelling van Lucena (zie diagram 5 in *EBUR*-artikel) verkeerd af te drukken. Op e8 staat geen Alfil maar een Toren. Bovendien klopt er niet veel van de oplossing die ik gaf:

1. c7 ♜e6+ 2. ♖c6 mat
1. c7 ♜b8+ 2. ♖b7 mat
1. c7 d1 ♖ 2. ♖b3 mat
1. c7 ♜e4 2. c8 ♖ mat

2. diverse errata/toevoegingen

Maarten de Zeeuw stuurde me verschillende brieven met opmerkingen, waarvan ik een gedeelte hier integraal opneem:

'Ik twijfel aan de correctheid van de volgende 11 studies.

p. 38 diagram 23 (Rusinek)

M.i. maakt de nevenoplossing 1. ♖xd7 wel zeer eenvoudig remise: 1... ♚h8 2. ♗xe5+ ♜xe5 (2... ♜e7 3. ♗c6+ en 4. ♗d8) pat.

p. 39 diagram 25 (Bakke)

M.i. is de slotstand na 5...♗d5 (zeer interessant is ook 5...c5 6.h8♗ ♖b6 enz., bijv. 7.♗d8 ♗b7+ 8.♗e8 ♖b4 9.♗d8 ♖c6+ 10.♗d7 ♖b8+ 11.♗d6 c4+ 12.♗e5 ♖d7+) 6.h8♗ gewonnen voor zwart: 6...♗b6 7.♗d8 ♗b7+ 8.♗e8 ♖c4 9.♗d7 ♖b6+ 10.♗d8 (10.♗e8 e5 11.♗d8 ♗e6 en alleen 12.e8♗ voorkomt mat; 10.♗d6 ♖b4+ 11.♗e5 ♖d7+ 12.♗d4 e5+ 13.♗d3 ♖f6 en wit blijft vijf gezonde pionnen achter) 10...♖a4+ 11.♗d7 (11.♗e8 e5 -+) 11...♖c5+ 12.♗e8 ♖e4 13.♗f7 (13.♗d7 ♖f6+ 14.♗d6 ♖b4+ 15.♗e5 ♖c8 -+) 13...e5+ 14.♗xg6 ♖d6 15.e8♗ ♖xe8 16.♖b4 ♗xg8 17.♗xa5 f4 18.♗xg5 f3 19.♗e1 b4 en haalt dame.

p. 42 diagram 31 (Kuznetsov)

1.0-0-0 is een dual, op 1...♖b3 (of 1...h3) volgt 2.b8♗! en mat in 5 na 2...♗c5 3.fxex5 ♕xd5 4.b4+ axb3 5.♖b2 g1♔ 6.♗xg1 en 7.♗a1 mat. Ook 1...♗xf4 redt

niet wegens 2.b4 + axb3 3.b8♚
 ♖xe2+ 4.♗b2 (dreigt 5.♗c7,
 6.♗xe7 en 7.♗a3/b4 mat)
 4...g1♙ 5.♜xg1 ♖xg1 6.♗f4 en
 7.♗b4 mat.

(T.a.v. de presentatie: in de hoofdvariant kan zwart mat langer uitstellen met 4...e5 5.dxc6+ ♖a4 6.fxe5 ♖xe5 7.0xc5 b4 8.♗d4 b5 9.0c6 a5 10.xc6 en 11.♗xb5 mat. Aan het eind van de gegeven hoofdvariant is 7.0a7 en 8.♗b5 mat nl. sneller dan 7.cxb4 en mat in niet minder dan 4 na 7...e5 8.fxe5 ♖xe5 9.bxa5 0c4+ 10.0xc4 en 11.0d3 mat.)

45 diagram 35 (Lommer)

Een dual, met 2 looperpromoties
weliswaar maar toch een dual, is
3.♙a6 ♖h5 (3...♖a8 4.♜b1+
+-) 4.d8♙ ♜xd8 5.exd8♙ + -.

p. 47 diagram 39 (Lommer)

Een dual is 3 d8♙/♖♗h5/4 4 ♙/♗dxd2 (zwarte stukken verdubbelen op de 2e rij). Deze duals komen terug op de 5e, 7e en 9e zet, terwijl op de 12e zet uiteraard 12 ♗dxd2 een dual is. De enige recordhouder torenpromoties is dus Zinar [RR: nee, dit laatste klopt niet: zie #800 en #802].

p. 51 diagram 48 (Korolkov)

Na 1.♔f1 gaat wit mat in 5 door
1...♙d6!, bijv. 2.e8♖ ♖d1
(2...♙d5? 3.♖xe6 +-) 3.♖b5
♙d5 4.♖xc5 ♙xc5 en 5...♙h5
mat

p. 54 diagram 54 (Kralin en Pogosjants)

Zwart houdt remise met 3. ♖a7! 4. ♗e2 d1 ♕+ 5. ♗xd1 ♜xg1+ 6. ♗d2 ♜g2+ 7. ♗c3 (7. ♗e2 ♜g8; de koning kan niet naar de toren toe komen) 7... ♜g3+ 8. ♗e4 ♜e3 9. ♗c6 en 9... ♜xe7 is al genoeg voor remise.

p. 60 diagram 64 (Korolkov)

Zwart wint na 1 h8♖ (N.B. dreigt geen mat) 1...f4+ 2.♔d2 ♜d6+3.♔c2 ♜g2!! 4.♜g8+ ♔f2 5.c8♚ bxa1♚ en mat in 6.

p. 61 diagram 67 (Traxler en Dedrle)

1. ♖h1+ is vermoedelijk een dual: 1... ♜b2 (1... ♜a2 2. ♖b1+)
2. ♜h2+ ♜a3 3. ♜h7 fxg6 4. g8 ♜
5. ♜e7+ 5... ♜h6 6. ♜f4+ 6... ♜xg6
7. ♜g4+ 7... ♜f6 8. ♜xg8 8... ♜h3+!
(8... ♜xe7? 9... ♜g7+ -+)
9. ♜xe7 (remise volgens de CD-ROM)
9... ♜g7/g5+ 10. ♜e8!
10... ♜e5+ 11. ♜d8! =.

p. 63 diagram 70 (Sackmann)

Deze studie telt niet één maar minstens vier weerleggingen. Behalve 1...¹g5 zijn dat:

- 1) 1...♔d6 2.g8♖ ♕xb2+
3.♖g7 a3 4.♖xb2 axb2 5.♔g7
♕g6 6.♔xg6 b1♖+ en zwarts
koning staat in de winstzone;
2) 1...a3 2.g8♖ a2 (wel erg
simpel);
...a3 2.g8♖ ♕xb2+ 3.♖g7
♕xg7+ 4.♔xg7 a2 5.h8♖ a1♖+
(een elementair ♔-♖-eind-
spel, met winst in 8 volgens de
CD-ROM, bijv. 6.♔f7 ♖a2+
7.♔g7 ♖g2+ 8.♔f6 ♖c6+
9.♔g5 ♔d5+ 10.♔f6 (10.g4

♖g2+!) 10...♗e6+ 11.♕g7
 ♘f5+ 12.♕h7 ♗f7+.

N.B. De variant die na 2.g8♗
 wordt gegeven is onmogelijk,
 3...a3 moet waarschijnlijk
 3...♖e6 zijn.

p. 66 diagram 77 (Rinck)

Zwart houdt remise met 1...♕f3
 2.♗xc6+ dxc6 3.a8♗ h1♗
 4.♗xc6+ ♖e2 en 5.♗xh1 zou
 pat zijn. Na andere 5e zetten valt
 ♘h3, en pion e3 compenseert
 c5.

p.19 Brown

Na 2.gxh8 ♚4f3 3.♗f1+ ♕g3
 werkt ook 4.♗g1+ ♗g2 (4...♕f4
 5.♗xg4+ enz.) 5.♗e1+! ♚ff2
 6.♗e3+! (6.♗xb4? ♗e2 --+ ?)
 6...♕h2 7.♗h6+ ♕g1 8.♗h1+
 ♕xh1 pat.

p.25 Rajna-Lengyel

"One file too close to the king":
 legt de zaak verkeerd uit, het
 probleem is dat de 6e rij de
 diagonaal a6-f1 snijdt, de 7e rij
 niet. Zwart wint door met zijn
 koning naar de a-lijn te gaan, al
 was het maar naar a1.

Zwart wordt hier tweemaal
 "White" genoemd.

Na 75.♗e6+ heeft zwart nog
 twee winstmethoden:

- a) hij loopt via via c1 naar a1:
 75...♕d2 76.♗d6+ ♕c1
 77.♗c6+ ♕b1 78.♗b6+ ♕a1;
- b) 75...♕d3 76.♗d6+ ♕c2
 77.♗d2+ (77.♗c6+ als boven)
 en nu naar een zwart veld langs
 de diagonaal a6-f1: 77...♕c3
 78.♗c2+ ♕d4 79.♗d2+ ♕e3.

p. 36 Hildebrand

In variant a wint 6.♕g6 ♗xh5
 7.f7+ ♕h7 8.♕c1 ook, daarom

geen ! voor 6.♕d7. In variant d
 is ook 3...♕h7 4.♗xh5 ♗xa6+ 5
 ♕b1 ♗xe6 6.♗xb4 ♗xf6 met
 een gewonnen ♗♗p-♗p
 eindspel fraai en essentieel. (In
 Tal-G.Fernandez, Málaga 1981
 wist wit een soortgelijk,
 gewonnen eindspel met b-
 pionnen overigens niet te
 winnen).

p. 36 Lommer

De versie met p. f7 en ♗g8 is
 m.i. geen correctie te noemen,
 omdat er absoluut geen
 nevenoplossing te vinden is.
 [RR: Daarom staat er ook een
 vraagteken achter!]

p. 40 Troitzky

Zwart staat hopeloos, maar de
 toevoeging "and mate" is niet
 terecht, hij heeft 6...♗h4 7.♕g3
 ♗h8.

p. 40 Kok

Op 1.♗xh2? volgt niet 1...g1♗?
 en zwart maakt ternaauwernood
 remise, maar 1...♕xd5 en mat in
 3, bijv. 2.e6+ d6 3.♗xd6+ ♕c8
 en mat op de volgende zet.

Op 2...h1♗ 3.g8♗ ♗h8 wint
 ook 4.♗xf7 ♕xd6 5.♗f8+ zeer
 eenvoudig, daarom geen ! voor
 4...♗g3.

p. 41 Rusinek

Een zeer fraaie variant is
 3.hxg8 ♗g2 4.♗e5 h1♗
 5.♗h7 (zwart heeft nu een
 dame, maar staat nog steeds
 muurvast) 5.♕f2! 6.♗e4 ♗f3!
 (6...♕xe1 7.♗xh1 is hopeloos;
 6...♗g2 7.♗xg2 ♕xe1 8.♗a1
 ♕f3 9.♗b8 eveneens) 7.♗xf3
 ♕xf3 8.♗e4 ♕xe5 9.♗xe5 h2
 10.♗h5 ♕g2 en zwart houdt op

tempo remise. Heeft de
 componist dit gezien?

p. 42 Neidze

De opmerking over 4.♕f2 is
 onbegrijpelijk, bijv. 4...♕e7 en
 remise. De studie lijkt correct.

p. 49 Monaco en Monaco

Na 1.b8♗+? ♕d5 2.♗g8 kan
 ook 2...♗xb6 3.♗xf7+ ♕d6 en
 niets, of 2...d1♗ 3.♗xh7 ♗xb6
 --+.

p. 52 Sumbatjan

Na 3.b8♕+ is 3...♗d4 4.♕b1
 ♗b4+ 5.♕c1/2 ♕xa2 nog
 overtuigender remise.

p. 53 Korolkov en Doluchanov

Het slot (na 22...♗xb3) is na de
 komst van de CD-ROM
 nauwelijks meer relevant;
 23.♕a7 en 28.♗h3 zijn een zet
 sneller dan wat de auteurs
 aangeven.

p. 55 Hannelius and Somerpu

Na 29...♗e4 niet 31.♗db5?! ♗e5
 32.♗a5 vanwege 32.♗c5+ en
 het geworstel gaat voort, maar
 31.♗a5! en mat in 3.

p. 61 Greenwood

Na 1.♕h7 houdt ook 2.♗f7+
 ♕d8 3.♗c7+ ♕e8 remise. Een
 betere presentatie is daarom
 1...h1♗ 2.♕d6+ enz.

p. 62 Matous

5.b8♗? wordt weerlegd met
 5...♗e6+ en mat, niet met
 5...♕f3??.

p. 67 Kraemer

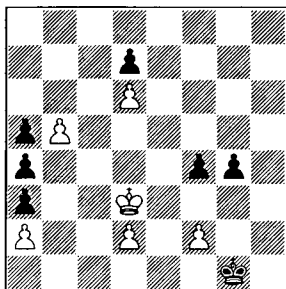
Na 1...♕a2 2.g8♗ is 2...c3 veel
 taaier: 3.♗g2 (3.♗a8+? ♕b1

4.c7 c2 5.c8♖ c1♖+ 6.♔f3 ♖e3+ en een dulle dame, remise) 3.♔b3 4.c7 c2 5.♚xc2 b1♖ 6.c8♖ 7.♔f3/♚f2 en vermoedelijk kan wit 15 zetten later in de buurt van g8 de schaaks afschudden. Heeft de componist dat gezien en bewezen?

1. Alain Pallier zond mij kopieën toe van *l'Echiquier* uit 1931 betreffende de studie van Rinck op p. 66 (diagram 77). Het blijkt dat Rinck 1...♔f3 2.♔xc6+ dxc6 3.a8♖ h1♖ 4.♖xc6+ ♔e2! heeft voorzien en zelfs met uitvoerige analyses aantoont dat zwart dan remise maakt. In plaats van 3.a8♖ had hij de in het boek onvermelde minorpromotie 3.a8♙?? ♔g3?? 4.♔xc6 +- beoogd, daarbij echter overziend dat 3...e2! 4.♔d2 (4.♔xc6+ ♔e3!+) 4...e1♖+! 5.♔xe1 h1♖+! verpletterend verliest. De studie blijft dus incorrect.

2. De laatste halve zin op de door Pallier gecopieerde bladzijden meldt dat drievoudige promotie van eenzelfde pion in 1931 nog niet erg lang geleden voor het eerst tot stand was gebracht, in een studie van F. Lazard; de nadere aanduiding in de tweede halve zin heeft Pallier niet meegezonden. Op de diskette vond ik inderdaad een studie van Lazard van voor 1931 die aan dat criterium voldoet.

F.Lazard
.hm Sydsvenska Dagbladet
Snällposten 1914

Wit speelt en wint

Aangegeven worden de varianten 1.b6 g3 2.f3 g2 3.b7 ♔f2 4.b8♙! g1♖ 5.♔a7+ +- en 3...♔h2 4.b8♚! g1♖ 5.♚h8+, 6.♚g8+ en 7.♚xg1+-. Dat zijn de twee minorpromoties; een dame-promotie is te vinden in de cruciale, niet aangegeven (en niet zo fraaie) variant 1...♔xf2 2.b7 g3 3.b8♖ g2 4.♔e4? g1♖ 5.♖a7+ ♔f1 6.♖xg1+ ♔xg1 7.♔xf4 ♔f2 8.♔e5 ♔e2 9.♔f6 ♔xd2 10.♔e7 ♔c3 11.♔xd7 ♔b2 12.♔e7 ♔xa2 13.d7 ♔b2 14.d8♖ a2 en elementair remise, wit kan zwarts koning alleen naar al dwingen als hij zowel a4 als, a5 geslagen heeft, maar juist dan heeft het geen zin meer vanwege pat.
2) 4.♔a7+! ♔f1 5.♖xd7! (5.♖d4? g1♖ 6.♖xf4+ ♖f2 7.♖g4 en nu bijv. 7...♖g3+ 8.♖xg3 pat of 7...♖f7) 5...g1♖ 6.♖f5 ♖g3+ 7.♔e4 (pion f4 gaat desgewenst verloren) 7...♖e1+ (7...♔e2 8.d7 ♖d3+ 9.♔e5 ♖xd2 10.♖e4 + en dameruïl op d4; 8...♖g8

9.♖b5+ ♔e1 10.♖b1+, 11.♖d3+ +-; 8...♖g2+ 9.♔e5 ♖g8 10.♖e6 ♖h8+ 11.♔e4! +-) 8.♔xf4 ♖xd2+ (de bedoeling, maar wit forceert dameruïl op d4 of f4) 9.♔e5+ ♔e1 (9...♔g2 10.♖g4+ ♔h1 11.♖e4+ +-) 10.♖e4+ ♔d1 11.♖d4 met dameruïl en winst.

Deze studie dateert uit 1914, en dat weersprekt de stelling op p. 34: "However, Rinck's (#1104) was the first study with three different promotions: Bishop, Rook and Queen", want bedoelde studie van Rinck werd pas gepubliceerd in *La Stratégie* in 1915.'

Tot zover de brieven van Maarten de Zeeuw.

Jürgen Fleck denkt de weerlegging te hebben van studie #20: 'It seems to me that 1.♚h1 is a dual (1...♔b3 2.c8♙ and now 2...♚xd7 3.e8♖ e1♖+ 4.♖xe1 ♚d5, or 2...e1♖ 3.♚xe1 ♚xd7 4.g8♖), therefore the version with 1.fxg8♖ is likely to be a correction'.

Bovendien heeft hij nog de volgende opmerkingen:

diagram 37: 'The refutation of 2.fxg8♖ is not 2...♚hx5+ 3.♖hx5 ♚h8 (you guessed it: 4.e8♙!), but 2...♚a1! 3.♔xa1 ♚h5+ 4.♖hx5 stalemate. The construction is brilliant, even 4.♔d4 is unique.

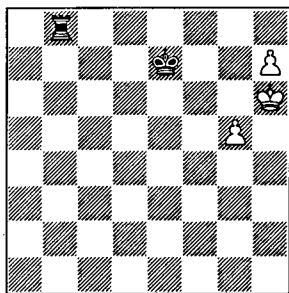
diagram 39: 'Does this really qualify for a world record. It seems to me that White can promote his pawns in any order he wishes. These duals do not exist in diagram 40 (brilliant construction again).'

3. partijen

De partij Amelung-Erlor is 'geanticieerd' door een probleem van A.Barbe (identieke, gespiegelde, stelling), gepubliceerd ca. 1864.

T. Dawson schreef een artikel in *British Chess Magazine* 2/1942: 'Problem Themes in Play: I. Underpromotion'.

De partij Kaminsky - NN uit 1903 is niet de enige partij waarin meerdere paard-promoties voorkomen (zie pagina 21 van mijn boek). Alain Pallier wees me op het volgende partijfragment dat hij in de collectie van Lamare vond, zonder veel andere details:

Zwart aan zet

1...♔f7 2.g6+ ♖f6 3.g7 ♖b1
4.g8♔+ ♖f7 5.h8♔+ ♖xg8
½ - ½

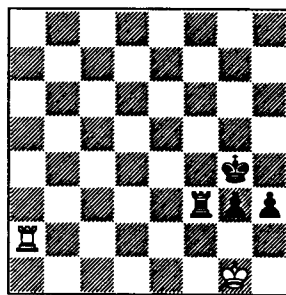
Enig speurwerk door mij leverde het volgende op: Na de tweede zet is de stelling identiek met een positie van Cozio (#92 in zijn boek uit 1766); zie bijvoorbeeld 250 *Selected Endgames*#0237a, 4232#0295 of 2500 *Finales*#0813. Het partijfragment zou bovendien gepubliceerd zijn in *De Telegraaf* ± 1914. Later stuitte ik op een referentie naar de *Deutsche Schachzeitung* 1913, p.48. Daar stond dat het een partij betrof tussen NN en v.Hillern-Flinsch, recentelijk gespeeld in the 'City of London Chess Club'. Verder zou de stelling gepubliceerd zijn in een boek van Guttmayer. In Jürgen Stigter's bibliografie vond ik: "Frans Guttmayer (*18-12-1857 +13-5-1937 Wien). *Die fertige Schachpraktiker*; kurze Anleitung in der Kunst Schach- te richtig zu lesen (praktische Schachstrategie) nach neuer, sichrer Methode nebst einer ausgesuchten Sammlung von zirka 500 dramatischen Spielausgängen aus Meisterpartien der Gegenwart, als praktische Aufgaben dargeboten und gut commentiert. Leipzig (Curt Ronninger), [1921], 198p. LN1375)", idem, Zweite völlig ver. Auflage.

Leipzig (Curt Ronninger), 1923, 160.p. LN1376 C."

Tenslotte stuitte ik tijdens het doorspitten van *EG* op een 'nieuw' partijfragment met Toren-promotie dat ik voorheen blijkbaar overzien heb (*EG* 12, pagina 334).

Fallone (Scotland) - Vranesic (Canada)

Round 6, Final Group B,
Havana Olympiad xi 1966.

Zwart aan zet

'75...h2+ 76.♔g2 ♖f2+
77.♖xf2 gxf2 78.♔xh2 f1♖ and
Fallone resigned. Of course
78...♔f3 also wins, and would
actually mate faster, which
makes the under-promotion of
no real value', aldus *EG*.

Inhoudsopgave 9e jaargang nummer 3

		pag
Redactioneel	Harold van der Heijden	1
(Un)solved Mysteries	Harm Benak	2
Classic Cooking	Jürgen Fleck	3
Het Beste van Teletekst BRTN	Fernand Joseph	6
The Rinck-Kubbel match (part 3)	Alain Pallier	8
Het nieuwe promotienummer	Hans Buijs, Rolf Hendriks	10
Ledenvergadering	Hans Buijs	11
Pawn Promotion: Nieuws! II	Harold van der Heijden	12

ISSN 1386-5404